

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Via tortuosa: q[ue] in iniusta co[n]de[m]natione: Et videbimus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A re te: et p̄tatem habeo dimittere te: Re
nō ad comprimendum pilati iactantiam et superbiam q̄
etia nobilissimas creaturas deiecat a tramite iusticæ: sicut
luciferum et protoplasmum.

Spōndit iesus: Non haberetis potestatē
in quibus verbis arguit iesus / equo pilatus habet po
testatē a superiorē potestatē et non a seipso: que postas su
periorē tradidit pilato facultatē iudicandi et discernendi tu
stos et innocentēs ab impio et nocentib; ut defendat in
fentes: et perdat noxios.

Adversus me vllā: nisi tibi dātuſ fuisseſ
I felici iudas propter auariciam: et iudeus propter ini
diam: que sunt peccata ex mera malitia: et non ex fragilit
te et timore sicut pilani peccatum.

Deſuper. Propterea qui me tradidit ti
aſ ergo et tu habebis peccatum: sed iudeus manus pecca
tū habet.
bi maius peccatum habet.

B etiā ſuscitaffe imperaffe ventis/ambulaffe ſiccis pedibus ſup vndas maris: et multa
alii mirabilia feciffe: cum ois pp̄la ſudegoſū hunc dei filiū diceret: inuidia contra eum
paſſi ſunt principes ſacerdotū: et tenuerit eum: et tradiderit eum mihi: et alia post alia
mibi mentiētes de eo: dicētes iſpsum magnū: et cōtra legē eorū agere: ego autē credi
di ita eſſe: et flagellatū tradidi illum arbitrio eorū: illi autē crucifixiū eum: et ſepulco
eo custodes adhibuerit: ille vō militib; meis custodiētibus: tertia die resurrexit. Itēz
autē exarſit inuidia eorū: vt darent pecunia eis dicētes: Dicite: qđ diſcipuli eius corp
iſpſius rapuerūt. Sed cō accepiffent pecunia: qđ factū erat: tacere nō potuerūt: nam
et illū testati ſunt ſe vidiffe: et a iudicis pecunia accepiffe. Hoc ideo īgressi ne qđ aliter
mentiat: et estimet credendū eſſe mendaciū iudeorū. Nec ille.

Jesus false ſententiatus.

Quarta via que dicitur tortuo
la habet tres c onſiderationes.

Jesus ſub cruce fatigatus.

Jesus deficiens potatus.

C Jesus a pi
lato false ſen
tiatus. Matthēi
XXVII. Marci.
XV. Luce. XXIII.
Joannis. XIX.

C Ista est quarta viā viato
ribus attēdēda: in qđ et christi dolo
res ſat diligēter vidēdi ac medita
di: et dī via tortuosa idirecta: vñre
curva: eo qđ nō p̄m linea ſeu recti
tudine iusticie ſuit: p̄gresa: iusticia
eī rectitudine mēz dī. Pilat⁹ alle
deuiauit in hac via iusticie et recti
tudinis: iō dī via tortuosa: nō inu
ste christ⁹ adjudicaturus eſt cruci et
morti turpissime: qđ dī ſcētū ſcētū.
Immo absolute ſcēm. vii: Qđ eī ſcētū
exte naſceſ ſanctū vocabit.

ff 2

De Lotione manū Pilati

Et exinde querebat pilatū.

Quidā deuotus. Considerate iam

deuotū. Christi condemnationē deuoti po-

puli: et videte si est dolor: sicut chris-

ti dolor in sua cōdēnationē. Aspi-

cite fam quid tuba pulsat: sic maxi-

mus cursus p̄pli ad videntis chris-

ti crucifixionē: parat se pilatū cul-

tu exteriori sceptro iudicis/arma-

tozū magno apparatu: sedet in tri-

bunalibet Iesum assisterē: q̄ cā

ligatus fortiter per manus crude-

liū militū adducit: stat p̄fissū. Je-

sus coram iudice sub diuo inclina-

to capite: gemibūdo pectorē: stat

er aduerso impij p̄tifices gaude-

tes et tripudiantes: saluatorē deri-

dentes/impoperates/cōvicta in-

gerentes. Stat et ipsa mater me-

stissima flens et eiulans / gemitus

emittens graues/ et singultus ma-

ternos: neq̄ potuit solari: nec cō-

patientes (paucis demptis) er om-

ni populo inuenit: vide nunc po-

pulū: alios ridētes/nō nullos blas-

phemates/ n̄lquos lapides/ lutū

et puluerē in eum iacentes: alios

(sed paucos) compatiētes.

CSi hunc dimittis non es-

Aug⁹ sup amicus cesari. Aug⁹ sup ioan-

nem. Superius lēge suam, posue-

runt sūm quā deberet mori: q̄r filiū

dei se fecit: sed q̄r lēge gentis alie-

nēnō timeret: sed magis timeret occi-

derē filiū dei: terrē cum a cesare:

quē non potest vt auctorem pote-

statī s̄q̄ cōtemnere.

Cōdes em qui se regē fecit.

Aug⁹ sup Chrys. sup Ios. boīme. lxxiiij. vi-

per Ioan. de hoc potest ostēdi i purpura/a-

diadematē ab ornatu / a satelliti-

bus: nōne solus semp cum duode-

cim discipulis ambulabat: vilib-

vrebaf cibis/ vestibus/ domo.

Erat autē paraseue. Tu-

guli. sup ioanē tractatu. xvij. ait:

Quid est q̄d marcus ait: Erat

hora tertia/ et cū crucifixerit eū: n̄l

q̄ hora tertia crucifixus est dominus

Exinde quere

Oa post q̄ audiuīt pilatū q̄ chris- tū non excusat̄ a peccato: propter quam causam tumuit occidere cōnocētē: et eadem causa querebat cōfūt̄ liberan-

nētē: et plus tam q̄ prius: quia obstru-

bat pilatū dimittēt̄ eū. Judge aut̄ clā-

a f. i. contra crimen sibi lese maiestatis imponēdo: et pilatū de negligētā arguēdo. b f. i. q̄ regē p̄tra regā mactētē

mabant dīcētē. Si hunc dimittis nō

a f. ecce malitia tu deoꝝ: quibus allegatio legis sue nō sus-

ciebat ad condemnandū innocentē: immo aliud probat̄ cōvertūtē se ad foecas cōstitutiones romanorū: vt sic

negent legem propriam / auctoꝝ.

Ex annūcū cesari. Qm̄is enim quise-

a f. p̄pia auctoritate. b f. facit contra ordinātēs celan.

regem fācīt / contradicit cesari. Pilatū

a f. sum intēpētū: n̄bilo minus volens adhuc ergē

re eū: ex offētione chris- tū flagellat̄ adhuc recordarētē

infēcōdētē et innocentē.

ergo cū audissēt̄ hos sermōēs: addūt̄

a f. v̄b̄ sentētē / iurā / cōstitutionēs tribuēdātē: hoc

est in se dīcētē iudicariā.

Fozas iesum: et sedit pro tribunali in lo-

a f. i. locū vbi tribunāl parabatur ad tribuēdātē uđ-

ciūm sine fēntētē: et erat locū lapidētē elemātē.

Co qui dīcīt lithōstratos: hebraice au-

a f. i. collis vel aliquālē eleuātō aut sublimētē: que lo-

cuī ille altō: emēbarētē ceteris. b f. dīcō de locō nō rē-

citur de die. i. feria feria paschē: vel dīcō azymōtē: in quo

abi preparabāt̄ p̄o futuro festō.

Gabathā. Erat autē paraseue pa-

a f. q. dīcīt̄ q̄nī preparat̄ fuit in diuinū chris- tū vel fēntētē a mōs: q̄

ambītē regū honore: videte q̄d est lamātē p̄pū: vī me-

rito oī tollī suspicio: q̄ si rex vēster est: oī subiacētē san-

dalō / opprobriō majorē occidēdo: p̄pū regē. b f. redē-

te dīcō iudeis: Ecce rex vēster. Illi autē clā-

a f. i. p̄sentētē eius corpalem. b f. memorātē mōs q̄

mabāt̄: Tolle tolle / crucifixus es.

Dicit̄ Aug. Adhuc terrorē quē de celare in gēlētē fīgūtē co-

nat̄ de ignōmītā eoꝝ: volēt̄ eos frāgēre / dīcō: Regē re-

strī crucifigētē: quos de ignōmītā chris- tū mīngētē pote-

reis pilatū: Regēn̄ vēstrū crucifigētē.

A s. qui representabat totū popūlū: ne christus liberaret
se perpetue subiecerūt seruitum: q̄dē renicari vniuersitatis
omnib⁹ p̄phetas: legi et christo dñi: vnde merito
huius sui regis t̄ legē: p̄pheta p̄solatiōē t̄ eterna libertate.
Respondērūt p̄tifices: nō habem⁹ re-
gē nisi cesarē. **M.** Sedente autē illo. **P**
a s. salicet vi iesum iniuste extimore traideret: orḡigina-
b s. salicet nunciam. c s. quam diligebat pilatus. d s. cu-
ram habens de viro fini.
tribūnali misit ad eū vxor eius dicēns:
a s. nequaq̄ debes te inuromutere de hominē isto sancto
z iusto. b s. q̄ diabol⁹ apparuerat illi mulier p̄ aliquaz
forte subiectā materiā tērrore mortis extis⁹ penēq̄ r̄p̄sen-
tante: vt sic qui humānū genū ceperat per multerē capi-
uum/ posset p̄ mulierem detinere: z lice diabolus nondū
certitudinaliter /ad probabilitē nouit ex patientiā christi:
quem ut ipse diabolus innocentē sciebat: et exultationē pa-
trum in limbo quos perdere timebat.

nihil tibi ēt iusto illi: multā enim passa sū

a s. in quo patet infidelis iniquitas iudeorū: qui in nullo po-
tuerūt mitigari: clamabat preses: herodes acibus pandit:
diabolus per viūm̄ inuitat: multer p̄fites: referēdārūs
nūcū p̄fert christi innocentia: ipse q̄ iudas nō potest tac-
resolus tu infelix iudee clama t̄ crucifige.

bodie p̄ yisū ppter eū. Tidēs autē pilā

tus q̄r nihil p̄ficeret: sed magl tūmūl⁹
a s. i. cōmotio populi

B fieret: accepta q̄l lauit man⁹ corā pplo a
a s. nō satissicat iuder ppter accusationē q̄. s. de-
ficiente p̄batione occidere quēdā: t̄ hinc ex certa sciēna
innocentē occidere iuxta illud t̄ Libera eū q̄ iniuria parē.
dices. Innoçēs ego sum a sanguine hu-
ius iusti: vos videritis. Et respondens c
vniuersus popul⁹ dixit: Sanguis eius
a s. id est culpa t̄ pena effusione sanguinis eius super nos
z filios post nos.

Sup nōs t̄ sup filios nōs. **R.** Tunc pi-
a s. id est non coactus: vnde peccauit maxime: sed nō int̄a-
rum quantitatē iudicat: er quodam fauore: quia populo vo-
lens satisfecit: t̄ aliquo timore t̄.

lat⁹ volēs satissicere populo: adiudica
a s. quā fecerit p̄ liberatiōē barrabē t̄ crucifixione christi.
uit fieri p̄titionē eorū. **M.** Bimisit il-
lis barrabā. **L.** eū qui ppter homicidiū
a s. id est cōmotiōē in ciuitate.
z seditionē miss⁹ fuit i carcerē: quē pete-

seculi iudeorum de hoc genere qui sic clamabant nascuntur; habent manū dexteram
plenam sanguine capiti innītam. **H**ec ille.

linguis iudeorū: hora sexta mani-
bus militū: vt intelligamus hora
tertiā iam fuisse transactā: et aliquid
de sexta ceptū q̄n sedit p̄ tribuna-
li pilat⁹: q̄ dicta est a ioanne quasi
sexta. Et cū ducere: et in ligno cū
duobus latronibus configeret: et
iuxta eius crucē gererent que ges-
ta narrant̄: hora sexta integra cō/
pleret: ex qua hora usq; ad nonā
sole obscurato tenebras faciat tri-
um euangelistarū: matthei/ marci
z luce contestat auctoritas. Sed
quoniam iudei facin⁹ imperfecti chri-
sti a se in romanos 1. in pilatum z
eius milites trāfserri conati sunt:
ppterēa marcus suppressa ea ho-
ra qua christus a militibus crucifi-
sus est: q̄ agi sexta iam ceperat: ter-
tiā potius horā esse recordat ex
presit: qua hora intelligunt̄ apud
pilatum claimare potuisse: Crucifi-
ge crucifigē: ve nō illi tm̄ reperiū/
tur crucifixisse iesam / milites qui
eum ligno sexta hora suspēderūt:
verūtia iudei qui p̄ crucifigeret
hora tertia clamauerūt t̄.

a. **C** lauit man⁹ corā popū.
Canon de penit. dis. i. c. periculose.
Decipiuntur qui stimant eos tm̄
homicidas esse: qui manib⁹ homi-
nem occidūt: t̄ nō potius eos per
quaz consilii t̄ fraudē t̄ exhortati-
ones hoies extinguit: nam iudei
nequaq̄ p̄prijs mansibus christū
occiderūt: sicut scriptū est. Nobis
nō licet interficere quēdā: sed t̄ il-
lis mors dñi imputat: q̄r ipsi lin-
gua eum interficerūt. **H**ec ibi: et
sunt verba Augustini.

b. **C** Et respon. vniuer. popū.
Vincētius de valētū sermone de
passione domini ait. O horrendū
testamentū fecit hic populus stu-
lus: manet enim hoc testamētū
usq; in hodiernū diem: nam in si-
gnū huius vindictę quādo ma-

De Christi Eductione

E 3 **C**tradidit voluntati eorum.
Gineceus Sententia data a pilato km Vm
centii vbi supra : hec fuit. Iesum
seducente populo : blasphemante
deum / dicente se christum regem
esse iudeorum: cruci affigendo con-
demno et adiudico.

Quidam deuor. **S**uscepere ut autem Iesum.

Quidam deuotus. Hic consideran-
dus est maximus dolor dulcissimi
saluatoris: nam data sententia ac-
currunt impudisci ribaldi rapiunt
christum ignominiosissimez illu-
dunt: vulnera flagellationis reno-
vata: crudeliter purpuram carni chri-
sti compactam violenter extrahen-
do: coronam capite deponendo: ve-
stibus suis induitos eandem coronam
iterum imponendo: ita quod sanguis no-
nus vbiq; erupit: corpusq; sanctissi-
mum et terra roseo rigaret: cruento
ipm latronibus pessimis associat:
deteriusq; ipsum contrectat: et la-
tronibus cerneret deterior. **V**inc
est quod tam vilis reputabant eum: et
nullus crucem suam sicut latronem etiam
crucifigendorum patibulis deferendo
fecerunt: actingere dignaret: sed
infirmi domini scapulis debilibus vul-
neratis et cotoles crudeliter rabi-
di canes imponunt grauissimum crucis patibulum: quod nulli latroni ante fuerat factum. Si
de iam quod Iesus humeros humiliter supponit: incurvatus et anhelans incedit multe
pliciter ab impio fatigatus. Multoties in terra per nimia infirmitatem, pcedens cum
clamoribus leual. Sequebat et antia mater, pro filio, ingessumq; genitrix deinceps vide-
re nec alioqui, ppter populi multitudinem permissa. Erat enim in crastinum magna festivitas:
unde ex omni mundo parte conuenerat inde. Videbat enim filio imponere crucem magistrum et pos-
derosam: quem ex corde pmpro iuisset: sed nulla ad eundem facultas patuit: unde Ioan-
ni loquebat et magdalene. Ducite charissimi precor quo videre et tangere filium meum va-
leam priusq; moriar: ne et ipsa per dolorem nimio moriar. Peruenientres itaque via copen-
dij ante ciuitatis portam: videns a longe filium sub cruce anhelantem: iam sub onere defi-
cientem: in medio latronum euntem: facie sicut leprosum: capillis et barba iam quasi semi-
priuatum: oculis lachrymosis/ore etiam paullito. Quem cum vidisset: non cognovit per nimia
deturpationem: vnde dicit: O sorores meae dicatis dilectionis meae/ vbi est filius meus: o mihi
serabilis iste vir qui hic deducit. Extendite subito et filium si similia passus sit. Et ap-
propinquauit Iesus iam seminotruus: videlicet suam ingessum genitricem non potuisse
amplius continere: sed cadens sub cruce ex nimia compassione. Quod videns mater eius
lorosa: agnoscens vestes eius: et filialem dilectionem. Heu heu ipse est ipse est filius meus. Et accesserunt sorores eius cum magdalena et ioanne dicentes: Domina declina pau-
isper: videt in qualibet angustia verso cor eius: ye quis spiritu deficiat ex tui consolacio-

a s principes et populus. b s Aliquit dicit eni bius fusile
flagellatu: semel ad satisfactionem: opulalia vice ppter co-
stitutione romanam. Et illi opinio sua fuit Heros: parvus
refert. Lredo q; tm semel fuit flagellat: sed septu illatus:
a hanc. Iesu vo. R. flagellatus. L. tradi-
a q; voluntas sequitur in textu. b s cora legem iustici-
dit voluntati eorum. Ab. vt crucifigeret.

Iesus sub cruce fatigatus. Matth.
XXVII. Marci. XV. Luce. XXIII. Joan
nis. XIX.

Secundum

13 milites tam
existebo hora se-
xta et interea.
perirent autem Iesum

a s vbi nouam penitentiam sensit:
quia ppter compunctionem
purpura vir scilicet poterat
a carnibus caue: unde te-
ra sanguis nouus pugnat
ter ebullire.

M. exierunt cum
a s. i. veste in modum pallii facta de purpura. b s ut magis
confutabiliter educeretur quanto a pluribus cognosceretur.
chlamyde et. R. purpura: et induerunt
a s. i. extra ciuitatem: eo quod passio christi non solu ad iudeos:
is ad oes se extenderat: etiam in publico stabulo voluntate
illu vestimentis suis. J. et eduxerunt eum

A *M. ut crucifigerent. R. illum. I. Et* a Quib⁹ ait: Sinite me charissime/ ut hic moriar: Accendā et aperte/ bor te fili dulcissime: vbi tā absces/ sit speciosa forma: vbi decor vul/ tus tui et splendor oculorum? *O tEsa.22.1*
sanctissime nata flos virginitatis
me⁹ nimium depresso et squali/ dus nimium crudeliter tractatus
Et his dice⁹ reiecco timore acces/ sit et amplificata est dñm: et sic im/ pletū est illud. *Tuā ipsius et ipsi* Lu.2.c.
us tuā aiam pertransibit doloris
gladius: quia passio christi cōmu/ nicat a fuit aīe virginis: et sic eius
anima fuit sua per compassionē
et compassio virginis cōmunicata
fuit christo: et sic anima virginis fu/ it ipsius christi: non in substanciali/
sed in doloris participatiō. *Tūc tJo.10.b.*
utriusq⁹ ania quasi deficiebat: ut
eranimes ambo corruerēt. In cu/ ius memoria christidaeles ecclesi/ am postea exerēt: que nuncupa/ ta fuit Maria de spasio: cui⁹ ve/ stigia hodie ostenduntur.

B *te flere sup me sed sup yosipas fite⁹ et* a Quod illas tñ alloquitur: s̄ in ueritas aīa habitatores in
hierlm: et oēs pfecto quib⁹ passio christi nō deseruit ad effi/ caē: isti frustra defient christū: hoc frustra p̄ his chist⁹
passus est: quod eius passio effecta nō est plectura.
ent dies in quib⁹ dicēt: Bēate steriles
et ventres q̄ nō genuerūt: et ybera q̄ nō
a sp̄e iudicii q̄i chist⁹ non flevit: nec despectu habebit:
quia in forma glorioſa apparet. b s̄ sc̄ peccatricea aīe q̄
multa c̄pererūt et genererūt p̄tā: quod et tutū latibulū a
monubus: qd̄ tñ non inuenient.
lactauerūt. Tūc incipient dicere mō/
a q̄ melius erit nobis latitare sub istis collibus: q̄ eter/ nalter detudi in infernū.
tibus cadite sup nos: et collib⁹ op̄erīte
a Ratio huius est. b s̄ i. in christo iusto: et eius marty/ ribus membris. c s̄. i. imp̄l homines facere possunt: et
deus iustos ita tribulari gemitus penitus infligi.
nos. Quia si i viridi ligno bēc faciūt:
a heu quid sustinebūt in tormento imp̄i p̄tōe exercitū
et derelicti ab omni grata: virtute et dilectione.
In aridō qd̄ sicut. Bucebanū autē et alij

C *Et baulans sibi crucem. Bernard⁹*
Bernardus doce⁹ mellitus in
sermone de passione. *O inaudū*
spectaculum: nāq̄ auditiū vīsum
aut factum: ut aliquis fur aut ma/ lefactor adhuc cōpellere⁹: et su/ um p̄pū portaret patibulū/p̄e/
ter saluarorē. Et impletū est illud
Factus est principatus super hu/ merū eius: quia ipse p̄p̄r passio
nem crucis et humiliatiōne fuit ex/ Phil.2.2.
altatus. Et impleta est figura de Gen.22.b
Isaac patriarcha. •
D *Et cū ducerent eū seque.*
Mota hic bin doctores. Vincen/ tiiu/ Bernardinū Nicolau/ de ly/ rai et Hugonē cardinalē: q̄ Chri/ stus loquēt̄ hic de duplice pena. s̄
obſidiōe romanoꝝ et extremo iu/ dicio. Primo dico loquēt̄ de ob/ ſidione romanorum facta per Ti/ tum et Vespasianū: qui post ascē/ ſiōne christi anno quadragesimo
secundo obſedēt hierusalē/ et sun/

De christi Potatione

Edit⁹ destruxerūt: vbi facta est tan-
ta strages: ut occisoꝝ languis q̄st
fmat. 9.b. riuiulus de oib⁹ partib⁹ ciuitatē
flueret: et capta fuit ciuitas in die
paschæ: vbi maria ps ⁊ potiores
iudic⁹ cōuenerāt: et inclusi atq; oc-
cisi vēditi aut fame perditi: ita q
Egesipus dicit libro. v. Undeci-
es cētēa milia fame ⁊ gladio pe-
rierūt. Octo ginta milia vēditi et
dispersi: et triginta pro vno dena-
rio empei sunt: quia ipsi christum
pro triginta denariis emerūt. Et
verificata est in p̄t adhuc restat
plurima in extremo iudicio vēdi-
canda) h̄c postulatio. Sanguis
eius sup nos ⁊ sup filios r̄c. Erat
infus tanta fames tēpore obsidi-
onis: ut matres comedērēt p̄rios
pueros s̄m iosephū de bello iuda-
ico. lib. vii. cap. x. Unde idem Iosephus
de se ait: q latuerit scilicet
petrarū cum qua raginta co-
mitibus: et captus ac romanis p̄-
sentatus. Secūdo loquitur chris-
tus de iudicio extremo: sicut pa-
tebit in expōtiōe textus.

Sunt autem inuenient
Quidā deuotus i presenti tex-
tū. Deuotus homo totum se recollig-
at: ut dominū sui recenscat dolo-
res: et p̄cipue deductiōes ⁊ reductiōes: et inuenit q christus fuit reductus. Agnac-
lo in hoc tum p̄pria voluntate ut caperetur. Ad annam: ut alapa crudeli percutere-
tur. Ad caiphām: ut spūtis/plagis ⁊ opprobis faturetur. Ad concūm manevia
tudis ligaretur ⁊ cōdeinaretur. Ad pilatum: ut a principib⁹ accusaretur et
minaretur. Ad herodem: ut tanq; fatus alba ueste illuderetur. Ad pilatum iterū:
ut latro sibi p̄ferretur. Intus in atrium: ut flagellis cederetur. Ad aspercum iudic-
rum: ut ad crucem peteretur. Ad tribunal: ut sententia iniusta daretur. Ad Caluare
locum: ut cruci affigeretur. Quis potest cogitare illusiones/dolores/ tristicias op-
probriā/plagas ⁊ vbera r̄c. Sz p̄ter vias alias illa q̄n fuit educ⁹ ad monte calvarie
sunt dolorissima: p̄ qua vere dici potest: O vos omnes qui transīstis per omnes alias
vias: attendite ⁊ videte si est dolor: sicut dolor meus in hac penultimavia: q̄n quasi
alius ego defeci cū matre: q̄n eam iudei ab amplexu meo crudeliter auilserunt: q̄n
a mulieribus sanctis rapta extra turbā quasi mortua: et paululuz spiritu resumpt⁹
calidissimas lachrymas effuderit: etiam in tanta quantitate q dic⁹ lapidem con-
uasse: qui postea habitus fuit p̄ magnis reliquijs in p̄grandi illa ecclēsia Sophie
in Constantinopoli. Cōpatere hic christo: q̄r via ista fuit penalis ⁊ valde p̄fusillat⁹
h̄c ppter quattuor. Primo ppter ligni maledictionē. Secūdo ppter latronū
associationē. Tertio ppter vestimentoꝝ expoliatiōe ⁊ enuigationē. Quarto ppter

a s f̄t p̄phetia implere di. Et cū scelerati reputar⁹ est:
vt condere p̄ ihous patrem: vnde dicit̄ s̄don vni vocare
iustos sed p̄tōes: ideo cū latronib⁹ sunt edua⁹ extra die
rusalē: vt eos reduceret ad celestē hierusalē.
duo nē quā cū eo ut interficerentur.

Ihesus deficiens potatus. M̄athēi
XXVII. M̄arci. XV. Luce. XXIII. Jo-
annis. XIX.

Gra. s. t. cū scipios
saluatoris op̄y
probno edic̄t
X. t. cōntes
cere. ur. ⁊ iam lento grada
valde incederet: multo
enfis in terra caderet.

M. aut inuenient
hoiez. R. quēpiā
a s̄c̄ domine volenter
domini reueri ab agro: q̄
tempus erat prandii.
H̄tereūmē. M̄. no

a s̄ a cūitate cyrene que est in prouincia galilee. Erat ge-
tilis ⁊ habitabat hierosolymis.
Muse simonē ⁊ cyrēnē sem. L. vēmentē
a s̄ quia fuit in agro ⁊ laborauit. b s̄ Nōmē istius simo-
nis hic exanimē ratione fitoꝝ: qui fuerit chalizis dispoli
⁊ postea martyrizati ppter fidem.

De villā. R. patrē alexandri ⁊ rufi. L.

B apprehenderunt. **N.** huc. **L.** Et tempo-

Simon a s nō misericordia motu: ne christus deficeret in via; ut in eo nō possent explorare voluntatem crucis: sed: qd christus tā lento gradu procedebat: imberbat de morte. fuerūt illi crucē portare post iesū. **N.**

a s quia abominatione erat tangere crucem. b s portando post Iesum.

et angariauerunt ut tolleret crucē eius.

a s. iudei duxerunt iesū ligati: qnta crucē non portaret.

R. Et perducunt eū. **N.** et puenerunt

a s nomen suum est.

in locum qui dicit gulgatha. **R.** **Q5**

a s quia ibi caputa decollata mortuorum videbantur: vñ notatur locus despicibilis: et fensus.

est interpretatu caluarie locus. **N.** **E**t

a s. a potu amarissimum ad hoc specialiter preparatum: in contumeliam et dolorē christi ab impensis indeo: ut impiere

ut scriptura dederunt in etiam meam fel: et in siti mea

potauerunt me aceto.

dederunt ei myrratū vinū bibere. **N.**

a s. s lingua q effet fel et aceti. b s quia neg fel iniquitas: nec acti impatience in eo repertū est.

cū felle mixtu. Et cum gustasset noluit

a s ad interio non accepit: licet gustaret: qd noluit

simpli gustare et non bibere: nam quod parum est: o

nibilo reputatur.

it bibere. **R.** et non accepit.

rūt Simonem: et imposuerunt illi cracem portare post Iesum.

Bec quis estimare debet illud cōtra perfectionem Christi existentis verus deus et verus hō. Tradiderat

em diuinitas Christi humanitatem ex toto infirmitatib humanis ad pallendū: nolēs

sibi in aliquo suffragari q ad penit allearationem: et ideo infirmitatis humanae cōditio

exposebat: ut bo Christū sic tota noctē fatigat: et crux effusione debilitat: substantia

poēdere desiceret. hec ille. b C

Et dederunt ei myrratū vinum. **Bernardus**

de se

refectionē porrigis homini in carne tā lefo: quales affectō passionis ostendis homini

de hoc mundo in p̄mō migraturo.

Quinta via dicit Jesus cruci acclauat⁹

arta: et habet tres Jesus fructuose affat⁹

considerationes. Jesus lancea pforat⁹

CJesus cruci acclauatus. **N.** **A**mathei

XXVII. Nbarci. **XV.** Luce. **XXIII.** Jo-

annis. XIX.

loci vilificationē. **O** qntē debilitas et fatigat⁹ dñs p̄ceps corruerit in faciēt sup ipm crucis pōdus: qualis dolor in capite: in qd crucis pars spinea coronā infixit: ita q sacer crux vndiq ab illa parte eruperat: intātū debilitat⁹: q timebant ne in manib moreretur: et sic crucis tormentū euaderet ideo angariauerit quēdā ut crucē post Christū portaret.

Apprehēderunt hūc. **T**unc

Cenctus vbi supra. Fili⁹ dei salvator

noster Jesus patiēter scit⁹ agn⁹

innocētē portauit patibulū lancee

crucis p̄p̄is humeris impositū.

Et qd iudei ipsū alapis et verberibus: illusionib flagellatione co-

ronatiō eqz fatigauerūt. Jō crucē

nō diu nec remote portare poterat:

et quia totaliter fuit exanimat⁹

et exhaustus: ideo dicit⁹ sub cruce

cedidisse. Nec mītū: ex emissione

sanguinis omniū venariū qui de-

fluebat ex plagis flagelloz spina-

rū et magnitudine crucis: q in lo-

gitudine pedes. rv. i latitudine

decē habebat: ideo cōprehende-

re illud cōtra perfectionem Christi existentis verus deus et verus hō.

Tradiderat em diuinitas Christi humanitatem ex toto infirmitatib humanis ad pallendū: nolēs

sibi in aliquo suffragari q ad penit allearationem: et ideo infirmitatis humanae cōditio

exposebat: ut bo Christū sic tota noctē fatigat: et crux effusione debilitat: substantia

poēdere desiceret. hec ille. b C

Et dederunt ei myrratū vinum. **Bernardus**

nus de se

nus.

Ista ē via qnta in ordine. et dicit arta via vñ angusta. Quātū ad locū ē arta: eo q trāst p dolorosissimū gen⁹ mortis. s. crucē. Inde viatores debent attēdere et videre si dolor: sīlis sit christi dolor. Dicit⁹ etiā angusta q̄tā ad tēpus: nō em temp⁹ angusti⁹ repēt mortis tge: ppter ea videte et attēdere si est dolor: sicut dolorosissima mors christi: q̄ claimādo exp̄ravuit: de nullo vñq legitur.

BG